

WYMAGANIA EDUKACYJNE. KLASA 8a,b z ED

Nr	Temat	Wymagania				
		ocena dopuszczająca	ocena dostateczna	ocena dobra	ocena bardzo dobra	ocena celująca – tylko uczniowie, którzy są laureatami konkursów międzyszkolnych
		Uczeń:				
1	O czym będziemy się uczyć na lekcjach EDB – zasady bezpieczeństwa. Nasz klasowy kontrakt	-	-	-	-	-
2	Istota udzielania pierwszej pomocy	<ul style="list-style-type: none"> ▶ wyjaśnia zasady zachowania się ratujących (świadków zdarzenia) w miejscu wypadku 	<ul style="list-style-type: none"> ▶ uzasadnia znaczenie udzielania pierwszej pomocy ▶ omawia zasady zabezpieczenia miejsca wypadku 	<ul style="list-style-type: none"> ▶ omawia metody zapewnienia bezpieczeństwa własnego, osoby poszkodowanej i otoczenia w sytuacjach symulowanych podczas zajęć 	<ul style="list-style-type: none"> ▶ wyjaśnia znaczenie podejmowania działań z zakresu udzielania pierwszej pomocy przez świadka zdarzenia ▶ podaje przykłady zagrożeń w środowisku domowym, ulicznym, wodnym, w przestrzeniach podziemnych, w lasach 	<ul style="list-style-type: none"> ▶ przedstawia rolę świadka zdarzenia w pierwszej pomocy ▶ ocenia zachowanie się świadków zdarzenia (ratujących) na miejscu wypadku
3	łańcuch ratunkowy – nie masz	<ul style="list-style-type: none"> ▶ rozpoznaje osobę w stanie zagrożenia 	<ul style="list-style-type: none"> ▶ omawia zasady postępowania 	<ul style="list-style-type: none"> ▶ rozpoznaje stopień zagrożenia osoby 	<ul style="list-style-type: none"> ▶ wyjaśnia pojęcie „stan zagrożenia życia” 	<ul style="list-style-type: none"> ▶ uzasadnia, że prawidłowe wezwanie

Nr	Temat	Wymagania				
		ocena dopuszczająca	ocena dostateczna	ocena dobra	ocena bardzo dobra	ocena celująca – tylko uczniowie, którzy są laureatami konkursów międzyszkolnych
		Uczeń:				
	prawa go zerwać	<ul style="list-style-type: none"> ▶ życia ▶ unika narażania własnego zdrowia na niebezpieczeństwo ▶ ocenia własne możliwości ▶ wzywa odpowiednią pomoc 	<ul style="list-style-type: none"> ▶ bezpiecznego dla ratownika ▶ wyjaśnia zasady bezpiecznego postępowania w rejonie wypadku 	<ul style="list-style-type: none"> ▶ poszkodowanej ▶ podaje przykład aplikacji na telefon komórkowy wspierającej udzielanie pierwszej pomocy ▶ wskazuje sposoby zabezpieczenia się przed zakażeniem w kontakcie z krwią i płynami ustrojowymi, stosowania uniwersalnych środków ochrony osobistej 	<ul style="list-style-type: none"> ▶ rozpoznaje potencjalne źródła zagrożeń w kontakcie z poszkodowanym 	<ul style="list-style-type: none"> ▶ pomocy może mieć istotne znaczenie dla ratowania życia poszkodowanych ▶ charakteryzuje poszczególne ogniwa łańcucha ratunkowego ▶ wskazuje przyczyny i okoliczności prowadzące do szybkiego pogorszenia stanu zdrowia lub zagrożenia życia
4	Ocena stanu poszkodowanych	<ul style="list-style-type: none"> ▶ ocenia przytomność poszkodowanego ▶ ocenia czynność oddychania u osoby nieprzytomnej (trzema zmysłami, przez okres do 10 sekund) ▶ udrożnia drogi oddechowe rękoczynem czoła– 	<ul style="list-style-type: none"> ▶ rozpoznaje u osoby stan zagrożenia życia ▶ wyjaśnia mechanizm niedrożności dróg oddechowych u osoby nieprzytomnej ▶ postępuje według poznanego schematu ratunkowego 	<ul style="list-style-type: none"> ▶ omawia zasady postępowania bezpiecznego dla ratownika ▶ odwraca na plecy poszkodowanego leżącego na brzuchu, gdy zachodzi taka konieczność ▶ rozpoznaje stopień 	<ul style="list-style-type: none"> ▶ wymienia objawy utraty przytomności ▶ wyjaśnia zasady bezpiecznego postępowania w rejonie wypadku ▶ podaje przykłady zagrożeń w środowisku domowym, ulicznym, 	<ul style="list-style-type: none"> ▶ dowodzi konieczności udzielania pierwszej pomocy w przypadku zaburzeń czynności życiowych poszkodowanego ▶ wyjaśnia rolę układu nerwowego, układu krwionośnego i układu

Nr	Temat	Wymagania				
		ocena dopuszczająca	ocena dostateczna	ocena dobra	ocena bardzo dobra	ocena celująca – tylko uczniowie, którzy są laureatami konkursów międzyszkolnych
		Uczeń:				
		<ul style="list-style-type: none"> ▶ żuchwa ▶ systematycznie ponawia ocenę oddychania u osoby nieprzytomnej ▶ wzywa odpowiednią pomoc 		zagrożenia osoby poszkodowanej	wodnym, w przestrzeniach podziemnych, w lasach	oddechowego w utrzymywaniu podstawowych funkcji życiowych
5	Postępowanie podczas utraty przytomności i zasłabnięć	<ul style="list-style-type: none"> ▶ ocenia przytomność poszkodowanego ▶ udrożnia drogi oddechowe rękochnym czoło-żuchwa ▶ ocenia czynność oddychania u osoby nieprzytomnej (trzema zmysłami, przez okres do 10 sekund) ▶ systematycznie ponawia ocenę oddychania u osoby nieprzytomnej ▶ układa osobę nieprzytomną w pozycji bezpiecznej ▶ wzywa odpowiednią pomoc 	<ul style="list-style-type: none"> ▶ postępuje według poznanego schematu ratunkowego ▶ udziela pomocy osobie omdlełej ▶ wymienia zagrożenia dla osoby nieprzytomnej 	<ul style="list-style-type: none"> ▶ wyjaśnia mechanizm niedrożności dróg oddechowych u osoby nieprzytomnej ▶ omawia zasady postępowania bezpiecznego dla ratownika 	<ul style="list-style-type: none"> ▶ wykazuje związek między utratą przytomności a zagrożeniem życia ▶ wymienia przyczyny i objawy nagłych zasłabnięć i utraty przytomności 	<ul style="list-style-type: none"> ▶ wyjaśnia rolę układu nerwowego, układu krwionośnego i układu oddechowego w utrzymywaniu podstawowych funkcji życiowych ▶ omawia zasady postępowania z osobą nieprzytomną

Nr	Temat	Wymagania				
		ocena dopuszczająca	ocena dostateczna	ocena dobra	ocena bardzo dobra	ocena celująca – tylko uczniowie, którzy są laureatami konkursów międzyszkolnych
		Uczeń:				
6	Pierwsza pomoc w zaburzeniach oddychania i krążenia	<ul style="list-style-type: none"> ▶ rozpoznaje czynnościżyciowe poszkodowanego lub ich brak ▶ postępuje według poznanego schematu ratowniczego ▶ wykonuje na manekinie uciski klatki piersiowej ▶ wzywa odpowiednią pomoc 	<ul style="list-style-type: none"> ▶ wykonuje na manekinie uciski klatki piersiowej i oddech zastępczy, samodzielnie i we współpracy z drugą osobą 	<ul style="list-style-type: none"> ▶ wymienia najczęstsze przyczyny zaburzeń czynności życiowych poszkodowanego ▶ omawia uniwersalny algorytm w nagłym zatrzymaniu krążenia ▶ wyjaśnia pojęcie „nagłe zatrzymanie krążenia” 	<ul style="list-style-type: none"> ▶ opisuje zastosowanie automatycznego defibrylatora zewnętrznego (AED) ▶ wykazuje wpływ zastosowania AED na zwiększenie skuteczności akcji resuscytacyjnej ▶ wymienia oznaki nagłego zatrzymania krążenia 	<ul style="list-style-type: none"> ▶ uzasadnia konieczność udzielania pierwszej pomocy w przypadku zaburzeń czynności życiowych poszkodowanego ▶ wymienia warunki i czynniki zapewniające resuscytację wysokiej jakości
7	Ciała obce w organizmie	<ul style="list-style-type: none"> ▶ wykonuje na manekinie rękoczynny ratunkowe w przypadku zadławienia ▶ wzywa odpowiednią pomoc 	<ul style="list-style-type: none"> ▶ stosuje poznany schemat ratunkowy ▶ wymienia przykłady działań zapobiegających zadławieniu u małych dzieci 	<ul style="list-style-type: none"> ▶ wyjaśnia pojęcie i mechanizm zadławienia ▶ postępuje według poznanego schematu ratunkowego 	<ul style="list-style-type: none"> ▶ omawia schemat postępowania w przypadku zadławienia 	<ul style="list-style-type: none"> ▶ uzasadnia konieczność udzielania pierwszej pomocy w przypadku zakrztuszenia lub zadławienia
8	Pierwsza pomoc w zranieniach, skaleczeniach i ranach	<ul style="list-style-type: none"> ▶ wymienia środki stanowiące wyposażenie apteczki pierwszej pomocy ▶ wyjaśnia zastosowanie poszczególnych 	<ul style="list-style-type: none"> ▶ wymienia przedmioty, jakie powinny znaleźć się w apteczce domowej ▶ opatruje rany kończyn chustą trójkątną 	<ul style="list-style-type: none"> ▶ wymienia przedmioty, jakie powinny się znaleźć w apteczce przygotowanej na wyprawę turystyczną 	<ul style="list-style-type: none"> ▶ wyjaśnia pojęcie rany ▶ wskazuje zależność między sposobem opatrzenia rany a jej gojeniem się ▶ planuje wyposażenie 	<ul style="list-style-type: none"> ▶ uzasadnia konieczność opatrywania ran ▶ rozpoznaje stopień zagrożenia osoby poszkodowanej

Nr	Temat	Wymagania				
		ocena dopuszczająca	ocena dostateczna	ocena dobra	ocena bardzo dobra	ocena celująca – tylko uczniowie, którzy są laureatami konkursów międzyszkolnych
		Uczeń:				
		materiałów opatrunkowych ▶ wykonuje opatrunek osłaniający na ranę w obrębie kończyny ▶ posługuje się chustą trójkątną podczas opatrywania rani unieruchamiania kończyn ▶ bezpiecznie zdejmuje rękawiczki ochronne ▶ wzywa odpowiednią pomoc	▶ stosuje podstawowe zasady opatrywania ran ▶ stosuje właściwe opatrunki w zależności od rodzaju urazu i umiejscowienia rany	▶ omawia zasady pierwszej pomocy w urazach kończyn ▶ wymienia przedmioty, jakie powinny się znaleźć w apteczce samochodowej ▶ wykonuje opatrunek osłaniający na ranę głowy, szyi, twarzy, klatki piersiowej i jamy brzusznej	apteczki dla kilkusobowej grupy na wyprawę turystyczną w zależności od pory roku	i wyjaśnia zasady bezpiecznego postępowania w rejonie wypadku
9	Tamowanie krwotoków	▶ wykonuje opatrunek uciskowy ▶ tamuje krwawienie za pomocą opatrunku ▶ wzywa odpowiednią pomoc ▶ bezpiecznie zdejmuje rękawiczki ochronne	▶ wyjaśnia, jak rozpoznać krwotok zewnętrzny ▶ opisuje opatrunek uciskowy ▶ opisuje zasady pierwszej pomocy w sytuacji wystąpienia zagrożenia z użyciem broni konwencjonalnej	▶ układa poszkodowanego w odpowiedniej pozycji, w zależności od umiejscowienia urazu ▶ tamuje krwotok przy użyciu dłoni oraz opatrunku uciskowego	▶ wyjaśnia pojęcia: „rana”, „krwotok” ▶ wyjaśnia, dlaczego silny krwotok zagraża życiu ▶ wyjaśnia zagrożenie związane z silnym krwotokiem ▶ rozróżnia rodzaje krwotoków	▶ rozpoznaje stopień zagrożenia osoby poszkodowanej i wyjaśnia zasady bezpiecznego postępowania w rejonie wypadku ▶ opisuje zasady zachowania się w sytuacji zagrożenia przy użyciu akronimu: uciekaj, schowaj się, walcz

Nr	Temat	Wymagania				
		ocena dopuszczająca	ocena dostateczna	ocena dobra	ocena bardzo dobra	ocena celująca – tylko uczniowie, którzy są laureatami konkursów międzyszkolnych
		Uczeń:				
10	Urazy kości i uszkodzenia stawów	<ul style="list-style-type: none"> ▶ stosuje unieruchomienie obłożeniowe ▶ wzywa odpowiednią pomoc 	<ul style="list-style-type: none"> ▶ stosuje zasady unieruchamiania doraźnego kości i stawów 	<ul style="list-style-type: none"> ▶ wykorzystuje podręczne środki do unieruchomienia urazu 	<ul style="list-style-type: none"> ▶ wyjaśnia pojęcie „złamanie”; ▶ wymienia przyczyny urazów kostno-stawowych 	<ul style="list-style-type: none"> ▶ wymienia przykłady zapobiegania urazom w sporcie, w domu, w pracy
11	Wpływ wysokiej temperatury na organizm człowieka	<ul style="list-style-type: none"> ▶ demonstruje metodę chłodzenia w przypadku oparzenia kończyny ▶ wzywa odpowiednią pomoc 	<ul style="list-style-type: none"> ▶ wyjaśnia, na czym polega udzielanie pierwszej pomocy w oparzeniach ▶ wymienia przykłady zapobiegania oparzeniom, ze szczególnym uwzględnieniem środowiska domowego i małych dzieci 	<ul style="list-style-type: none"> ▶ charakteryzuje stopnie oparzeń termicznych ▶ omawia zasady postępowania w przypadku oparzenia termicznego 	<ul style="list-style-type: none"> ▶ omawia skutki działania wysokiej temperatury na organizm człowieka ▶ wyjaśnia pojęcie „oparzenie” 	<ul style="list-style-type: none"> ▶ przedstawia metody zapewnienia bezpieczeństwa własnego, osoby poszkodowanej i otoczenia w sytuacjach symulowanych podczas lekcji
12	Powtórzenie i utrwalenie wiadomości	wszystkie wymagania z tematów 2–11				
13	Ostrzeganie i alarmowanie ludności o zagrożeniach	<ul style="list-style-type: none"> ▶ rozróżnia poszczególne sygnały alarmowe i środki alarmowe ▶ omawia zasady właściwego 	<ul style="list-style-type: none"> ▶ omawia sposób zachowania się uczniów po usłyszeniu sygnału alarmu ▶ wskazuje drogi ewakuacji w szkole 	<ul style="list-style-type: none"> ▶ omawia rodzaje alarmów ▶ wymienia zasady ostrzegania ludności o zagrożeniach 	<ul style="list-style-type: none"> ▶ omawia rolę różnych służb i innych podmiotów ▶ uzasadnia znaczenie bezwzględnego stosowania się do 	<ul style="list-style-type: none"> ▶ uzasadnia znaczenie bezwzględnego stosowania się do zaleceń służb i innych podmiotów ▶ uzasadnia

Nr	Temat	Wymagania				
		ocena dopuszczająca	ocena dostateczna	ocena dobra	ocena bardzo dobra	ocena celująca – tylko uczniowie, którzy są laureatami konkursów międzyszkolnych
		Uczeń:				
		<ul style="list-style-type: none"> zachowania się w razie uruchomienia sygnałów alarmowych potrafi zachować się po ogłoszeniu alarmu w szkole 		<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia zasady zachowania się ludności po usłyszeniu sygnału alarmowego 	<ul style="list-style-type: none"> zaleceń służb i innych podmiotów omawia rodzaje alarmów 	<ul style="list-style-type: none"> przydatność znajomości sygnałów alarmowych
14	Zagrożenia pożarowe i ewakuacja	<ul style="list-style-type: none"> charakteryzuje zagrożenia pożarowe w domu, szkole i najbliższej okolicy rozpoznaje i prawidłowo zareaguje na sygnał alarmu o pożarze w szkole 	<ul style="list-style-type: none"> omawia zasady zachowania się podczas pożarów omawia rolę różnych służb i innych podmiotów w sytuacji zagrożeń cywilizacyjnych 	<ul style="list-style-type: none"> wskazuje w szkole miejsca szczególnie zagrożone wystąpieniem pożaru i uzasadnia swój wybór przedstawia obowiązki ludności w sytuacjach wymagających ewakuacji 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia najczęstsze przyczyny powstawania pożarów uzasadnia znaczenie bezwzględnego stosowania się do zaleceń służb ratunkowych 	<ul style="list-style-type: none"> uzasadnia potrzebę przeciwdziałania panice planuje postępowanie uczniów po usłyszeniu sygnału o pożarze
15	Zagrożenia powodziowe	<ul style="list-style-type: none"> wymienia przykłady zagrożeń związanych z wystąpieniem powodzi podaje zasady postępowania w razie zagrożenia powodzią 	<ul style="list-style-type: none"> omawia znaczenie kolorów stosowanych w ratownictwie powodziowym 	<ul style="list-style-type: none"> omawia rolę różnych służb i innych podmiotów w sytuacji wystąpienia powodzi 	<ul style="list-style-type: none"> uzasadnia znaczenie bezwzględnego stosowania się do zaleceń służb ratowniczych 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia, dlaczego na terenach powodziowych należy przeciwdziałać panice
16	Zagrożenia związane	<ul style="list-style-type: none"> wymienia przykłady nadzwyczajnych 	<ul style="list-style-type: none"> uzasadnia znaczenie bezwzględnego 	<ul style="list-style-type: none"> omawia zasady zachowania się 	<ul style="list-style-type: none"> opisuje rodzaje zagrożeń związanych 	<ul style="list-style-type: none"> uzasadnia potrzebę przeciwdziałania

Nr	Temat	Wymagania				
		ocena dopuszczająca	ocena dostateczna	ocena dobra	ocena bardzo dobra	ocena celująca – tylko uczniowie, którzy są laureatami konkursów międzyszkolnych
		Uczeń:				
	z działalnością człowieka	<ul style="list-style-type: none"> zagrożeń wywołanych przez człowieka opisuje pożądane zachowania ludności w sytuacji zagrożeń chemicznych wymienia przykłady zagrożeń środowiskowych 	<ul style="list-style-type: none"> stosowania się do zaleceń służb ratunkowych omawia zasady postępowania w razie intensywnej śnieżyicy 	<ul style="list-style-type: none"> podczas wypadków i katastrof komunikacyjnych, technicznych i innych przedstawia obowiązki ludności w sytuacjach wymagających ewakuacji 	<ul style="list-style-type: none"> z działalnością człowieka omawia rolę różnych służb i innych podmiotów w sytuacji zagrożeń cywilizacyjnych omawia rolę różnych służb i innych podmiotów w organizacji ewakuacji 	<ul style="list-style-type: none"> panice uzasadnia znaczenie bezwzględnego stosowania się do zaleceń różnych służb i innych podmiotów uzasadnia znaczenie bezwzględnego stosowania się do zaleceń służb organizujących ewakuację
17	Powtórzenie i utrwalenie wiadomości	wszystkie wymagania z tematów 13–16				
18	Bezpieczne państwo	<ul style="list-style-type: none"> wymienia składniki bezpieczeństwa państwa 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia, co rozumie przez pojęcie „bezpieczne państwo” 	<ul style="list-style-type: none"> wymienia i charakteryzuje podstawowe pojęcia związane z bezpieczeństwem państwa 	<ul style="list-style-type: none"> określa istotę problemu bezpieczeństwa 	<ul style="list-style-type: none"> podjmuje dyskusję na temat bezpieczeństwa państwa
19	Polska a bezpieczeństwo międzynarodowe	<ul style="list-style-type: none"> orientuje się w geopolitycznych uwarunkowaniach bezpieczeństwa, wynikających 	<ul style="list-style-type: none"> wymienia czynniki mające wpływ na bezpieczeństwo Polski omawia misję Sił Zbrojnych w systemie 	<ul style="list-style-type: none"> wymienia organizacje międzynarodowe i przedstawia ich rolę w zapewnieniu 	<ul style="list-style-type: none"> omawia filary współczesnego bezpieczeństwa Polski omawia podstawowe zadania Sił Zbrojnych 	<ul style="list-style-type: none"> omawia rolę organizacji międzynarodowych w zapewnieniu bezpieczeństwa Polski

Nr	Temat	Wymagania				
		ocena dopuszczająca	ocena dostateczna	ocena dobra	ocena bardzo dobra	ocena celująca – tylko uczniowie, którzy są laureatami konkursów międzyszkolnych
		Uczeń:				
		z położenia Polski	obronności państwa	bezpieczeństwa Polski ▶ wymienia uzbrojenie Sił Zbrojnych RP	w systemie obronności państwa ▶ wyjaśnia rolę Sił Zbrojnych w systemie obronności państwa	▶ opisuje strukturę organizacyjną Sił Zbrojnych RP
20	Cyberbezpieczeństwo w wymiarze wojskowym	▶ przedstawia sposoby zabezpieczenia dowodów cyberprzemocy	▶ opisuje sposoby zabezpieczenia dowodów cyberprzemocy	▶ wyjaśnia istotę cyberbezpieczeństwa państwa	▶ przedstawia rolę i miejsce cyberbezpieczeństwa militarnego w systemie cyberbezpieczeństwa państwa	▶ dobiera i tworzy umiarkowane złożone wypowiedzi dotyczące cyberbezpieczeństwa państwa
21	Powtórzenie i utrwalenie wiadomości	wszystkie wymagania z tematów 18–20				
22	Zasady orientowania się w terenie	▶ wskazuje kierunki świata za pomocą: Słońca, Słońca i zegarka	▶ wyjaśnia zasady orientowania się w terenie	▶ orientuje się w terenie na podstawie cech przedmiotów terenowych ▶ wskazuje kierunki świata za pomocą kompasu	▶ wskazuje kierunki świata za pomocą Gwiazdy Polarnej i faz Księżyca	▶ wskazuje kierunki świata za pomocą busoli i GPS
23	Posługiwanie się mapą	▶ wyjaśnia zasady orientowania się	▶ wskazuje różnicę między mapą	▶ rozróżnia znaki topograficzne	▶ orientuje się w terenie według	▶ porównuje mapę z terenem

Nr	Temat	Wymagania				
		ocena dopuszczająca	ocena dostateczna	ocena dobra	ocena bardzo dobra	ocena celująca – tylko uczniowie, którzy są laureatami konkursów międzyszkolnych
		Uczeń:				
		w terenie za pomocą mapy	▶ a planem; posługuje się planem	▶ czyta mapę topograficzną	▶ mapy orientuje mapę geometrycznie i magnetycznie	▶ określa swoje miejsce na mapie
24	Strzelecka broń sportowa	▶ rozróżnia kategorie broni strzeleckiej ▶ opisuje zasady zachowania się na strzelnicy przy posługiwaniu się bronią	▶ wymienia podstawowe części składowe broni strzeleckiej	▶ opisuje poszczególne części składowe broni strzeleckiej	▶ uzasadnia konieczność dokonywania przeglądu, czyszczenia i konserwacji broni strzeleckiej	▶ wyjaśnia zasadność stosowania środków ostrożności przy posługiwaniu się bronią
25	Bezpieczeństwo na strzelnicy	▶ wymienia okresy zjawiska strzału	▶ wyjaśnia od czego zależy siła odrzutu	▶ opisuje podstawowe czynniki warunkujące tor lotu pocisku	▶ charakteryzuje poszczególne okresy zjawiska strzału	▶ opisuje poszczególne elementy toru pocisku
26	Celowanie i celność strzelania	▶ przyjmuje postawy strzeleckie: leżącą, kłęczącą i stojącą	▶ prawidłowo zgrywa przyrządy celownicze	▶ reguluje oddech w czasie składania się do strzału	▶ prawidłowo ściąga język spustowy	▶ opisuje warunki wpływające na celność strzelania
27	Powtórzenie i utrwalenie wiadomości	wszystkie wymagania z tematów 22–26				